

АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ ТА ВІТЧИЗНЯНИХ ВИМОГ ДО КОНТРОЛЮ СТАНУ ДЮЧИХ ЗАЗЕМЛЮВАЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ

Руденко С.С., Коліушко Д.Г.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

В роботі проведено порівняння основних нормативних вимог, що існують в Україні та країнах ЄС, а також методик контролю нормованих параметрів, які розповсюджені в розвинутих країнах. Відповідно до ПУЕ та ДСТУ [1, 2] існує два напрямки проектування заземлювальних пристроїв (ЗП) для електроустановок напругою вище 1 кВ у електричних мережах з глухозаземленою нейтраллю: перший – за припустимим значенням напруги дотику $U_{\text{дот}}$ та другий – за припустимим значенням опору ЗП $R_{\text{ЗП}}$. В Європейському Союзі, діє BS EN 50522:2010 «Earthing of power installations exceeding 1 kV a.c.» (Заземлення силових установок напругою понад 1 кВ) [3], який регулює правила улаштування ЗП для різних типів електроустановок. Ці норми в цілому відповідають національним вимогам Швейцарії в «Verordnung über elektrische Starkstromanlagen» (Настанова щодо силових установок) [4] та в «Erdungshandbuch Regelwerk: Technik Eisenbahn» (Інструкції для заземлення: Технологія залізниці) [5]. В Австрії діє документ «Errichtung von elektrischen Anlagen mit Nennspannungen bis 1000 V ~ und 1500 V = » (Будівництво електричних установок з номінальною напругою від 1000 В змінного струму та 1500 В постійного) [6]. Основними відмінностями вказаних нормативних документів [3-6] від вітчизняного [1, 2], є те, що незалежно від способу виконання ЗП (за припустимим значенням $U_{\text{дот}}$ чи за припустимим значенням $R_{\text{ЗП}}$) – чітко прописана необхідність визначення $U_{\text{дот}}$, а також деякі відмінності у залежності значення $U_{\text{дот}}$ від часу спрацювання захисту (див. табл. 1). Крім того вітчизняні норми [1, 2] мають жорстку дискретизацію значення $U_{\text{дот}}$, яку наведено у вигляді таблиці, в той час як в [3, 4] наведені графіки, що дозволяє враховувати точні значення часу спрацювання.

Таблиця 1 – Гранично припустимі значення напруги дотику

Тривалість дії захисту, с	0,01	0,1	0,2	0,5	0,7	0,9	від 1,0
Напруга дотику згідно [1, 2], В	500	500	400	200	130	100	65
Напруга дотику згідно [3], В	780	650	550	220	130	120	110-90
Напруга дотику згідно [4], В	700	700	380	150	100	80	78-50

Література: 1. Правила улаштування електроустановок. – К. Міненерговугілля України, 2014. – 793 с.

2. ДСТУ ГОСТ 12.1.038:2008. ССБТ. Електробезопасность. Предельно допустимые значения прикосновения и токов. – К.: Держспоживстандарт України, 2008. – 9 с.

3. BS EN 50522:2010. Earthing of power installations exceeding 1 kV a.c. – London : BSI, 2012. – 104 p.

4. Verordnung über elektrische Starkstromanlagen (Starkstromverordnung). – Bern : Der Schweizerische Bundesrat, 2016. – 34 s.

5. Erdungshandbuch Regelwerk: Technik Eisenbahn. D RTE 27900. – Bern : Verband öffentlicher Verkehr, 2014.

6. Errichtung von elektrischen Anlagen mit Nennspannungen bis 1000 V ~ und 1500 V =. Teil 1: Begriffe und Schutz gegen elektrischen Schlag (Schutzmaßnahmen). – Vienna : Österreichisches Normungsinstitut, 2010. – 138 s.